

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА. 1092

Издави сваки дан у 6 ч. пре подне.

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

Адреса за телеграме:
„СТРАЖА“ — БЕОГРАД

Претплата за Србију
на пошти:
на годињу . . . Дни. 12.—
„ шест месеци „ 6.—
„ три месеца „ 3.—
„ један месец „ 1.—

Претплата за иностранство
на пошти:
на годињу . . . Дни 30. —
„ шест месеци „ 15. —
„ три месеца „ 7.50

Држање Бугарске

1 Примерак

Жоба руска мисија у Румунији

СОФИЈА, 31. јануара.

У овдашњим политичким круговима придаје се велики значај министарској седници, која је јуче одржана у двору под краљевим председништвом, и очекују догађаје који ће утицати на даље држање Бугарске.

Једна добро информисана личност сазнаје да је ова министарска седница сазвана због важног саопштења, које је влади учинио посланик у Букурешту др. Радев. Радев је, — по истој личности, — обавестио владу да су два руска генерала, Орлов и Касо, од којих први ужива неограничено поверење цареве, а други је брат бив. министра Касо-а, допутовали у Букурешт у врло поверљивој мисији. После посете код министра војног и шефа генералштаба, руски су генерали у присуству шефа владе, г. Братијана примљени код краља. Обојица су одликовани високим румунским орденима.

Радев је успео да сазна, да се њихова мисија састоји у томе: да Румунију привољу да ступи у акцију гарантујући јој територијалне компензације у Аустрији, финансијску помоћ, и оружану помоћ од 300.000 људи, који се налазе на руско-румунској граници.

Министар Војни и лиферијација опахака

Ако се истрага коју је повила скупштинска анкета буде водила како треба, афера са опанцима откриће у свој наготи безобзирност и сав морални трулеж и корупцију у највишим државним установама. А ако после европског рата Србија и не стане у ред великих сила по величини своје територије, она ће се поафе-

вреде него ни одржаној веси. Овдашњи министар војни, под чијим је министровањем завршена та поруцбина, издавао стално некакве наредбе о хватању несавесних лифераната и т. п. И док је г. министар издавао те наредбе, за опсевити процес, дотле је на другој страни давао разрешницу појединим лиферантским трабантима да пљачкају и да арају државну имаовину. Данашњи министар војни, да би учинио крај аферашким апетитима, он је исто онако безобзирно кидисао на афераше као што су они безобзирно раније кидисавали и

черували државку кесу, и једним јединим потезом пера, једним смелим гестом стао је за врат свима пљачкашима. Данашњи министар војни, није публиковао никакве наредбе у „Српским Новинама“ те да се на тај начин рекламира и пропагандира пред простим светом. Он је прикупљајући податке о тој лиферијацији једновремено константно дезинфиковао своју околину која је претила да га окупира, и кад је се очистио од своје околине, питање је за њ' било сазрело. Једним потезом министровим, министарство војно еман-

циповало се лифераната и оних белосветских чивута који су нам душу нагрисали, лиферијући нам љубре за добре паре. Данашњи министар војни, још као управник војног завода, гонио је афераше, слао их је на оптуженичку клупу и тиме показао беспрекорну савесност у својој дужности. И као председник комисије за прајем ратног материјала он је био неустрашим бич за поједине афераше. Случај је хтео, да он данас, у најкритичнијим данима, дође за министар и да својим ауторитетом, својим „ја“ којим

је увек господарио учини крај несавесни лиферантима онака и да с друге стране на место ових задовољи потребу наших занатлија наших радњака.

Министар војни одузујући се својој дужности и савести учинио је две услуге нашој држави: спасао неколико стотина хиљада динара народног новца и показао пут осталим меродавним факторима, у чијем се подручју налазе глосари државне кесе, шта треба па да их се отресе.

Србија може да се покоси са оваквим министром, који не само овде у народу стехи добар глас него и свуда где се на страни појави.

300.000

— Нова руска армија у Јужној Бесарабији. —

Љукурешт, 31 јан.

Путници који су допутовали из Русије причају да је у Одеси формирана нова руска армија од 300.000 душа.

Ова армија упућена је у јужну Бесарабију.

Посада у градовима Исмаил и Бендер знатно је појачана.

Међу нама

Издајство или брљивост

Прејучерашњи број „Политике“ у уводном чланку неопредељено је ово:

„Пре неки дан видео сам пред нишким градом један батаљон потпуно опремљен. Људи су изгледали врло добро. Под шајкачама набивеним на лица, веселе српске песме извијале су се из груди. Полазили су за Македонију и Албанију, где ће заменити опсадне трупе, које ће од своје стране, доћи да појачају српски фронт.“

Било је ту хиљаду војника оружаних до зуба и снабдевених многобројном муницијом, и они су, полазећи да

седну у воз, маневрисају одлучно. То су били Чеси, Хрвати, Аустрофили, Словени, још јуче ратни заробљеници!“

Нека мало мућну главом господа из „Политике“ па ће овда одмах увидети да је изношење на базар оваквих извештаја, издајство или беспримерна брбљивост, коју су у стању једино редактори „Политике“ да измајмунишу.

Седмомесечни биланс

Шта је ко изгубио

Ушли смо већ у другу половину седмомесечног ратовања. Интересантно је бацити један, ма и летимички поглед, на досадашње ратовање и на губитке као и на добитак.

Тако по петроградској речи. Аустро-Угарска је изгубила:

1.) Источну Галицију целу и један део западне Галиције свега у кв. километрима 63.209

2.) Већи део Буковине или 9.453 кв. км².

Свега Аустрија је изгубила 72.662 кв. километра

Германија:

6509 кв. км. у Источној Пруској и 534 кв. км. у Елзасу.

Свега Германија је изгубила 7.043 кв. км.

У Африци и Азији Германија је изгубила 3.150.770 кв. км. територије.

Тројни Споразум

је изгубио: Луксембург 2427 кв. км. Белгију 25.695 кв. км. Један део Француске 14.405 кв. км. Руска Польша 39.556 кв. км. Укупно 82.083 кв. км. је заузела германска војска.

У овај биланс нису ушли губитци које је претрпела Турска у Азији.

Иако се не може утврдити тачан број жртава ипак се рачуна да је за време од 7 месеца погинуло, рањено и нестало око 6 милиона душа, од којих на саму Немачку пада једна трећина.

Број заробљеника достиже цифру од милион душа, од којих на Немачку пада 240.000, на Аустрију 260.000 и на Турску 20.000

Аустрија и Немачка

„Рат се води за Аустрију, а не за Немачку“

БЕРЛИН, 28. јануара.

У овдашњим владајућим круговима изазвала је сензацију изјава престолонаследника, коју је дао дописнику једног швајцарског листа:

Сви греше — изјавио је престолонаследник — што мисле да је Немачка ушла у рат због неких завојевачких циљева. Такође је грешка да је Немачка увукла Аустрију у рат. Напротив, Аустрија је Немачку увукла у рат, и ова борба, у којој је пао цвет наше нације, води се да би се Аустрија спасла! Немачка из овог рата неће изаћи територијално увећана, а она то и није имала за циљ. „Спас Аустрији!“ То је била наша девиза са којом смо ушли у борбу!

Изјава престолонаследника је учинила је тежак утисак и на Аустрију, и аустријски престолонаследник, који се налази у немачком главном штабу по налогу из Беча учинио је корак код цара Виљема,

ФЕЛТОН

Из Крагујевца

Једно позоришно вече

Крагујевци, 26. јан.

Некима је ето, и до увесељавања у ратно доба, као што је некима и до женидбе. — Тешто.

Шетајући јуче по Крагујевцу, и посматрајући, многе и многе забушанте наше, који су се иза разних уверења и „послова“ закривили, и у овоме историјском рату, паде ми на памет, да мало проегленишем и ја, и навратим у вече и у позориште, које овде редовно обавља своје представе, под управом два ортака, од којих би онај млађи, комотно могао да послужи, у овим тешким данима бар у некој комори, ако не,

као својој интелигенцији, и у некој канцеларији.

Елем, ушавши у позоришни локал, затекао сам све пуно. Шајкача је видно доминирала, у свима редовима.

И поред скуких улазница, за крагујевчане, непознатих (овде се је управа позоришна сигурно угледала на остале крагујевачке радње разних професија, које оглобљавају наше грађане и војску) — било је у сали тлико света, да ниси могао одахнути од тешког ваздуха. Угледније публике није било, официри ваљда жељни разонођења, представљали су један велики део публике.

Не узимајући у обзир факт, да за ово и овакво позориште апсолутно нема потребе, у ово доба опште туге и жалости, за својима, који положише своје животе за велику идеју Србијову; у толико пре што је ово позориште, овакво

Гроте Жртве

— Још једна жртва за Велику Србију. —

Међу многобројним жртвама падлим за Велику Србију имемо да убројимо и идеалног младића Михаила — Микицу — сина врло угледног грађанина јагдинског Ђуре Спасића. Као младић у двадесетој години ступио је у сталан кадар, а по свршетку регрутне школе сад од нове године отишао је на положај. На положају је добио пегави тифус и 30 јануара испустио је своју младићку душу. Покојна Микица још као дете у 18 години учествовао је добровољно у бугарском рату.

Бог да га прости, а његовим родитељима нека буде утеха, што им је Микица извршио свој дуг према отаџбини.

Распикућство

— Како се газдује у Управи Монопола —

До сада је наша општина односила рекорд у распикућству. Али изгледа да ова слава Општине није дала мира Управи Монопола. Она је пре неколико дана привазила Општину ударивши државну касу са 14.000 динара у злату.

Зпевник једног артиљерца

из српско-аустријског рата

— Видов-дан. — Судбоносан дан по Српство. —

6 августа. У 5 часова по подне пођосмо опет за Осечину, где смо стигли доцка у ноћ и преноћили.

7. августа. Рано у зору кренусмо се за положај на Равнајском вису. Кад смо били у селу Комирићу наишли смо на 2 превијалишта дринске дивизије и у њима масу аустријских рањених војника, што значи да непријатељ нагло одступа тако да нема кадри рањенике своје да покупи. Са овима се поступа врло

Један наш пријатељ, из Ниша, коме је ова ствар позната дао нам је по овој ствари, ово објашњење:

— Пре две недеље Министарство Финансија преко Управе Монопола затражила је од београдских штампара цене за штампање пореских књижица. И ако је пена материјалу са 100% скупља београдским штампари, са обзиром на седмомесечну бесовишћу дами тако повољне цене, да се исте мало разликую од цена у мирном добу. Па ипак, и поред овакве предисретљивости од стране штампара монополска је управа на предлог једног радника (да би исти могао да прима дијурну) одбила штампаре а министарство финансија обавестио, да ће штампање много јефтиније бити, ако се машина из управе монопола пренесе у Ниш и тако је учињено, или бар тако је требало да буде, да се машина није изломиле, а тиме држава оштећена са 14.000 динара, пошто машина није за никакву употребу сем за старо — гвожђе.

Као орган јавности и као синови ове земље ми устајемо против оваквог начина вођења газдинства, које штети и један ред, који даје и Богу Божије и Цару Цареву а и држави, и то баш од оних, који су позвани да јој штите имовину.

лепо и строго човечански, боље чак него са нашим војницима, њима се дају све удобности како на превијалишту тако и на путу за болницу. Док наши сви, сем тешко рањених иду пешке, њима се свима дају кола на расположење. После подне стигосмо на положај али нисмо имали на кога да бајемо пошто је противник муњевитом брзином измакао, те ми морасмо продужати за Завлаку, или како би је Аустри-

Син. Љуб. Кордић

*

* *

Рађа се јутро маглено и плачно И јеца изнад потавних њива Диже се вео што мртвих скрива Рађа се јутро маглено и плачно.

У мокрој шуми низ бораца снива Са укоченим погледом без ума Што још неисплакани бол у срцу скрива

А месец клизи иза мртвих шума К'о паук једар велики и бео. Диже се тамне ноћи свияен вео.

Шума је пуна тишине и страве, Низ витезова почива у сенци, Лица им пуна месечине плаве, Више њих висе свуд ледени венци А месец клизи ко велики паук И ледне нити мирно тка и слива, И крв још пије... Мир. Ни плач, ни јаук.

У мокрој шуми низ бораца снива...

Чачак, 1915.

морају бити и костима из тога времена.

Нека нам г. г. Управници позоришта „Гундулић“ не замере због ових примедба; јер публика, која плаћа папрене улазнице од 2 дина, по особи, има права, и да критикује, оно што је за критику.

Није доста, само се назвати управником једног повлашћеног позоришта, већ треба о њему водити и озбиљну бригу. Иначе држава треба да таквом позоришту одузме сваку субвенцију.

О игри глумца и глумца излазно је готово и писати, јер добрих свага, мало има. Женскиње је одабранаје.

Синоћ је дават комад: Клетам Јован, — драма од Шарла Ломана у 5 чинова.

Г. Достанић, у главној улози Јована Дасајева био је савршен. Дobar је и глумца и импозантна појава на позорници. Г-ђица Топаловић, у

јанци назвали „Заглавка“ јер су овде људски заглавили.

У само вече ево нас у Заглавици, у месту, које се је до само пре неколико сати називало „крвавом позоришном“. До подне је оно било зборно место ћесарских легиона, одакле су шљали своје хорде на све стране, а од подне им се претворила у страшну гробницу. До подне се они подизаху на врхунцу славе и сањаху Ниш, Брање и Битољу, а од подне се дадоше у дивље бегство гледајући за собом, за навек затворена врата Србије...

„Пошто вечерасмо, шта је који имао, легосмо на доста тврдој постели. У јутру смо сви били лаки, чили и весели, пошто смо те ноћи одспавали мало. Кад се 8. септембра указала зора, ми смо сви већ били на ногама и спремни за пут. Данас имамо да стигнемо у Брезјак.

Дан лев и топат да је милина путовати. Живописна природа и романтични предели, обасути сунчаним зрацима, изгледају као од сребра и драгог камења, и ми просто осећамо како ова лепота природе и свежина ваздуха раздражавајући дејстајује на наша чула, и како нас неком тајанственом силом, једнако гони напред у нама непознати крај.

Са обе стране пута дружају се лепе ливаде, воћњаци, шуме, брда и долине засејане разним житом и усевиша.

Све нас ово поздрављаше као мирноше, показиваше нам своја рањавост и објашњаваше, да ова рука рата најје ни њих поштедила. Све је ово било тако лепо, тако жив писно и интросантно, да смо се осећали блажена путујући овим путем.

После кратког путовања дођосмо у село Брезовица, где наиђосмо на прве трагове аустро-мађарских зверстава, из којих се види да Аустројанци немају ни тунке симпатија према хуманости. Па и Арнаути, које смо ми у прошлим ратовима сматрали за зверове и варваре, културнији су много од Аустројанаца. Место горњег, код њих постоји једно друго са-

улози Марије грофице де Велвјер, у своје елегантном костиму, такође је одиграла своју улогу лепо; само је потребно да уз аристократске манире, има у тој улози и сентименталнаје срце, и карактеристичније мине, на своје лицу, у моментима јакога узбуђења. Иначе је веома лепа и пријатна појава на позорици.

Г. Христилић је такође добар глумац, а и гђица Ракићева (у улози Антоније) обећава добру глумицу.

О једном земљом експесу, који се је тога вечера у позоришту десило на оиглед секретара начелства, писаху нарочито — идући пут.

С.

Штампарии Драг. Гроторџа и Друга потребна су три човека за опретање машине.

свим супротно правило, по коме су се управљали само средњевековни владари пре Христа, а нарочито Асирци у част свога Бога Асура.

13

— Цртице из тринаестодневног ројства под Аустројанцима. —

Послом одох у Војну Болницу. Морам сви у ходник чекати на особу с којом хтедох разговарати. У ходнику на носивим и на патосу маса рањених аустриских војника. У једном углу, близу мене, лежаху двојица који се немачки разговараху. Приђем и запитам их одакле су. Одговорише ми да су из Баварске. На питање где је рањен, поред осталог исприча ми и ово:

„У могу сам рањен а мој друг у плећку, код Обреновца и то на некакав чудан начин, у некој збуни, којој су све ови који (показујући на групу рањених Маџара). Ми смо из Баварске и први пут ступили у борбу код Обреновца. Много што шта било нам је непознато јер нас нису обавештавали па тако ни о српским кометацијама. Готово за њих нисмо ни знали а како ли њихов начин борења и драброси. То нас је упропастило и довело до забуне у којој смо рањени. Нанме код Обреновца наједном из ваших ровова искочише неке прилике које су и поред наше пушчане ватре трчале к нама или се бацила на земљу па као змија пузиле невероватном брзином. То је за нас било ново и ми смо из радозналости извиривали да видимо ко и шта је то. Неки од нас мислили је да су курјаци, док се најзад не растрежњасмо од те забуне јаким треском бомби које су те прилике бациле у наше ровове. Тада смо сазнали да су то кометације.“

И даље ми је још причао и из свега тога могао сам закључити да је већ онда владала нека мржња између кајзерових и ћесарских војника.

Дневне вест

Нови генерали

Како сазнајемо надлежни се носе мишљу да један мањи број војника унапреди у чин генерала. Између осталих на првом месту биће предложени г. г. Божа Терзић и Андра Милосављев Ћ.

Немамо ништа противу унапређења свих заслужних војсковођа али ако се како чујемо, унапреди и пуковник Ивковић, то би тек била једна фатална грешка и највећи скандал за земљу после краљице Драге и министровања др Велизар Ивковића.

Лиферација ојанака

Данашњи министар војни г. Рада Бојовић, својом одлуком о лиферицији домаћих ојанака у место оних који су до сад лиферовани са стране, не само што је задовољио правду, већ је овим гестом унео

једну сасвим нову ноту у наш иначе корумпирани лиферантски живот — а то је поштење и часност према послу, који се од лифераната захтева. Стриктно придржавање уговора то је неумитни судија за све лифераите.

Овој праведној и патриотској одлуци давањег министра војног мора се сваки Србин радувати.

Желети је да пример министра војног вађе одзва и у другим лиферицијама, ван његова ресора.

Отпуштени порезници

Јучерашње „Српске Новине“ публикују указ којим се отпуштају из државне службе порезници г. Илија Вукадиновић порезник четврте класе пореског одељења среза ражањског и Јован Поп-Тошић порезник шесте класе пореског одељења лабског.

Дефицит у београдском пореском одељењу

Ових дана откривена је у београдском пореском одељењу дефицит у 15 хиљада динара. По гђи порезник, који је умро пре „евакуације“ Београда, оставио је у каси, којом је руковао, само 30 динара, за жито“ а 14.970 динара, отишло за поен и остале трошкове. Ко је за ово крив не зна се а мртви не говоре.

Државне пројекције

Централни одбор народних посланика на предлог министра г. Св. Ђорђевића, решио је да установи нарочите државне продавнице у којима ће продавати гас, сол, шећер и друге потребе које ће одузети од продаваца.

Из инспекције војних пошта

Инспекција војних пошта Врховне Команде под јучерашњим донела је одлуку, а свима својим поштама на војној територији краљевине Србије, отпустила је ову телеграфску наредбу:

Почевши од првог фебруара о. г. примаће се на отпављене и приватни пакети као они до 5 кгр. тежине, тако и амбети без и са означеном вредношћу и уз доплату за сва места у Србији, изузев за сада само ове места: Шабац, Лозница, Крупањ, Љубовију, Бог тић, Матровицу, Каменицу, Владимирац, Б. Бишту, Рогачицу, Умку, Обреновац УБ и Гроцку.

Изузетно од постојећих прописа, пакети упућени за Београд, због оскудице у колима неће се испоручивати примацима у стан, већ у самој пошти и такса за доставу неће се наплаћивати за пакете намењене за војнике и на даље важе постојећи прописи издати од стране Врховне Команде.

О пегавом тифусу

У јучерашњем броју службених „Српских Новина“ одштампана је расправа г. др. М. Јовновића Бугута, под насловом: „Пегави тифус, како се шири и како се сузбија.“ Сам наслов ова расправе, која је написана са ретким познавањем ствари, о којој је реч

у коју је писац унео лако разумљив начин све потребне напомене о чувању од заразе и о њеном лечењу, кад се она већ добије, најбоља је препорука за њу у овим озбиљним временима. Министарство Прозвете учинило је велику услугу народ. здрављу, што је решило да ову толку корисну расправу, одштампа у 8000 извешера, те да јој тако омогући улазак у што шире слојеве нашега народа.

Благодарност

Управа Савеза Добровољца и Четника изјављује благодарност ниже именованој господи која су изводела приложити Савезу прилоге и то: гђа Анка удова поч. др. М. Поповића дин. 20 у злату; г. Милан Јечменица трг. из Београда 26 пари рубља. г. Никола Спасић трг. из Смед-

рева дин. 25. г. Димитрије Бутрић памукл. динара 50; г. Милан Јечменица трг. дин. 20.

Читуља

У Параћину, као благајник за исхрану одбеглица и остале сиротиње, умро је 25 пр. мес. Јован Јовановић — Камача — инжењер из Шапца.

Покојник је био човек ретких врлина, до крајности исправан и поштен.

Бог нека души његовој подари рајско насеље.

Данашњом поштом послали смо свима нашим ревизорима обрачуне. Зато их упозоравамо да нам новац као и о брачуну пошљу најдаље до 5 фебруара, како не би били принуђени да им обуставимо лист. „СТРАЖА“

Аустрија хоће мир

БУКУРЕШТ, 29. јануара

Гласови да је Аустрија вољна да закључи мир, ма и без учешћа Немачке, добијају све више вероватноће. По једној висти из најпоузданијих извора барон Буријан је одржао конференцију са Хецендорфом и том приликом му реферсао о стању, које влада у немачкој војсци!

После конференције одржана је министарска седница, на којој је председавао сам цар. Иако се решење донето на овој седници држи у највећој тајности, ипак је у јавности процрла вест, да ће по царевој наредби Буријан покушати да преко папе и Холандије понуди Русији и осталим ратујућим државама мир.

АРМАН.

КЋЕРИ ГРЕХА И ПОРОКА

Први корак у порок

(30)

ГЛАВА I

— Нулић се приближује своје циљу —

Нулић пристаде на предлог, али предложи да попију чај. Рођака оде да скува чај. Излазећи на врата она значајно погледа у Нулића а и овај њу. Да је Невенка мало већу пажњу обратила, она би разумела ове узајамне погледе, који су значајни: Време је дошло. На посао!

После десет минута чај се је већ пушио у шљама. Још није чистио ни попали чај, а зачу се силна грмљавина, а затим удари јак пљусак.

Није било изгледа да ће киша престати и Нулић и поред свег опирања морао је да прима предлог Невенке да остане, и да слава код њих.

— Али, драга моја, шта ће свет, на све ово рећи! — поче Нулић да изаграва. — Није мена због себе. Мени је због вас. Зар није доста што сте данас прет пели? Не, не драга моја. Кад бих знао да ће гром баш у мене ударити ипак не бих остао. Ја не желим, да ма и један траг сумње остане на вас. Значи какав је свет! —

Међутим, ове су речи биле с планом ућане. Невенка је и иначе страховала да не за-

хлади, а овако гак, када Нулић рече да због њеног доброг имена веће да преноћи у стању рођака, она осети још јачу наклоност према овом човеку и поче пошто пото наваљивати да остане. Видећи да то чини на њену одговорност Нулић остаде.

Јадна душа. Она није добро познавала Нулића. Она није знала да је увукла динамит у своју кућу.

Нулић се задовољава

У соби Невенкиној владала је гробна тишина, коју је реметило равномерно куцање великог зидног часовника. Невенка није могла ока склопити, и ако је била и сувише преморена.

Догађаји, који су се пос. едних дана одиграли и сувише су утицали на њену душу и она је осећала јак душевни умор. Са отвореним очима она је сањала. Вратих се за неколико месеца у назад. Како је тада све дивно било. Отац, мајка, па онда друштво, па Јовановићу. Сви су још она излазили пред очи.

Наједном она се трже и скочи са постеље. Ни сама није знала шта јој је.

31 наше паљенике

— Прилези „Колу Милошевић Београдских Сеотара“ принуђена г-ђица Мица Н. Јовановић у Нишу —

Д-р Јаша Стевановић 20 д.
Перса М. Коцића трг. 50 дин.
Браћа Тонић трг. 2 дин. Тодор Стефановић опанч. 1 дин.
Миле Николић опанчар 2 дин.
Браћа Васиљевић трг. 2 дин.
Браћа Ставковић и Комп. 10 дин.
Александар Бранковић п.поручник 1.50 дин.
Дрогерија Рендеровић 5 дин.
Милан Андрић књиџар 5 дин.
Димитрије Марковић часов. 3 дин.
Н. Н. 1 дин.
Олга Павловићева 1 дин.
Гаша Мошић 2 дин.
Душан Здравковић часов. 2 дин.
Панајод Деља трг. 40 дин.
Повић трг. 2 дин.
Апстека Н. Вујачића 1 дин.
Александар Михајловић 5 дин.
Поручник Живор. Петровић 2 дин.
Поручник Владимир Стевановић 2 дин.
Поручник Таса Динић 2 дин.
Бока Мизракић 10 дин.
Живорад Лазаревић мајор 2 дин.
Марко Кошфорти 5 дин.
П.поручник Спира Трајковић 1 дин.
Браћа М. Кражић трг. 2 дин.
Лазар Јовановић 5 дин.
Милевој Теодосијевић 1 дин.
Израил Хазан 1 дин.
Државић и Шордиловић 1 дин.
Пера Керић 0.50 п. д.
Јован Трифуновић, проф. 1 дин.
Гизела Смолка 2 дин.
Александар Михајловић 1 д.
Света Атанацковић 2 дин.
Трговачка Банка 5 дин.
Михајло Игњатовић трг. 1 д.
Браћа Живковић трг. 2 дин.
Поручник Петар Петровић 1 д.
Н. Н. 1 дин.
Коста Живковић 1 дин.
Пера Стојимировић 2 дин.
Н. Н. 0.30 п. д.
Ј. свџ Мајер 3 дин.
Мифе Едуард 2 дин.
Н. Н. 10 дин.
Ђура Чакра 10 дин.

Белешке

Један интелигентан студент тражи намештену собу. Обратити се писмом на администрацију овог листа под шифром Н. Н.

Школа Хајдуковића отпочела је рад у Теразиској Основној Школи. Поред гимназијских одељења — мушког

и женског — отвара од 1. фебруара и одељење за ученике основне школе у коме ће радити стручни педагог и вечерњи гимназијски курс од 6—8 ч. у вече, за одрасле особе, које су преко дан завршавале друге послове.

Бој на Церу

Спевао Љубисав Драшковић, поднаредник 3 ескадрона коњичког пука Шумадијске Дивизије 1 поз.

Но Србију још сунце огреје
Да се шваба нама не смеје
Мало беше дуго не стајаше
Војсковође српске са састаше
Па лепога плана направаше
Своју војску у назад тргоше
Оступаше Шапца и Ваљева
И поред њи јоште многа села
Оступаше Крупањ и Ужице
Више Чачка запеше удике
Сувобору високој планини
Де ће шваба оставку да прими
Оступаше града Београда
Нека мало њим душман овлада
Лазаревац равне Колубаре
Нека шваба наиђе у баре
Нек навезе ране и цебане
Па ће она гунђи да омане
То рекоше па се погледаше
Сваки своју војску померише
Пе све ноћу када никог нема
Када шваба покрај ватре дрема
Поваташе све кланце крваве
Од Дунава до мале Мораве
Поседоше брда и долине
Сваки војник препун је врлине
Кад ће стићи наредба од Краља
Да сатроше злога зулумчара
Мало дана дуго не бејаше
Чича Пера на коњицу јаше
Обилази своју војску редом
И говори шта ће са том бедом
Чујете ли ме моја децо драга
Шумадијо и ти војско храбра
Ви стегните срца јуначкога
Послушајте господара свога
Сутра ћемо на душмана крета
Кој на смрзи већ толико лета
Виче војска у глас да Краљ живи
Европа ће нама да се диви
Да чистимо земљу од душмана
Да Србијом не овлада Франца
Краљ говори а војска га двори
Од ах поче песма да се ори
Војска рада напред на душмана
Да послуша свога господара
Па спремише ране и цебане
Да потраје за те светле дане
Што ће бити од зелене Саве
Где душмане мисле да полаве
Мило време дуго не бејаше
Али војска све оружје наше
Па весело у напред се креће
Све по брда куда расте цвеће
Саколише брда и долине
Заробише душману топове
Многе пушке и многе пароне

Поред тога још неке колоне
Колоне су од разне коморе,
Сад да видиш Швабине девоје
Заробише многе митраље
Куд погледаш само Швабе беже
Чад видеће српски артиљерци
Што на свету најбољи су стрелци
Брзу паљбу на Швабу отвори
И велика чуда њему створи
Баца зрна небу под облаке
Све побише Францине јунаке
Које беше царе оправно
И ново им одело спремио
Али залуд спрема и одело
Куд погледаш све је поље бело
Од Мадара царевих војника
За Бугаре рђава пралика
Што рекоше састати се у Нишу
Један другом да писмаће пише
Али срећа Србина сад служи
Ка Авали са војском продужи
Са свих страна топовима туче
Шваба бега и путем јауче
Еј, Србине ти несрећни сине
Дали теби не помажу више
Европи ћеш скоро одолети
Ти не мислиш да мораш умрети
Мало беше дуго не стајаше
Са Торлака топови почеше
Бију право Сави на пантоне
Да подаву велике колоне
Што Београд без боја узеше
Али ништа собом не понеше
Х-убице моста потопише
Срби много Шваба заробише
Код Србина никад шале нема
Српски војник у борби не дрема
Сад Србија у слободи живи
Европа се том јунаштву диви!

— Крај —

Књиџара

Коста В. Милића

Београд Краља Милана 70
Има на продају велику количину најбољег француског коњска и продаје на више и мање. Флаша од 7 деџа стаје 8 — дин. Флаша од 1 литра стаје 10 динара. 11—15

ЗА НАШЕ РАТНИКЕ НАЈБОЉИ КАЛЕНДАР

„СРПСКИ БОРАЦ“ — за ватру 1915 год.
са збирком срп. нар. песмама из српско-аустријског рата и са значајем мена времена и првено одштампаним правилима. Цена:

Комад . . . . . 0.50 дин.
Књиџарима 100 к. 35.—

Поштарина моја.

Календар се шаље по примљеној пошти. упутица,
Издавачка књиџара
Е. Ајхштет
Београд

1—3

Гвождњарска радња

Драгомира Здравковића

потребује 2 старија и 1 млађег помоћника. Могу ступати олажах. Обратити се у радњи 27 2—3

ЕВРОПСКИ РАТ

Српска, Руска, Енглеска и Немачка дипломатска преписка о Европском сукобу, може се добити у

Књиџари „НАПРЕДАК“
Београд (Кнез Михајлова 9)

Цена 6 — динара за све 4 књиге. При поручбини треба новац унапред 29 пред пратити. 2—3

ПЕЧАТОРЕЗАЧКА РАДЊА ИЗ БЕОГРАД

Мирка Ерлекбајка

Обреновића улица преко пута „Руског Цара“ у Нишу

прима поручбене печата и штампобља. Гравира златне и сребрне ствари, нарађује брзо и солидно по умереној цени. На захтев шаље свој илустровани ценовник. 26 3—10

Нашем никад непрежаљеном

+ ПРОКИ ЦВЕТКОВИЋУ

бив. каф. ова.

даваћемо у недељу 1. фебруара у 10 сат. пре подне у парафинској цркви четрдесетодневни парастос. Молимо сроднике и пријатеље да присуствују овом тужном помену.

29. Јануара 1915 год.
у Београду

Ожалошћена породица

31.1—2

Наш мил и никад непрежаљени супруг и отац

+ СТАНКО МИЛОШЕВИЋ

наредник 1 чете, 1 бат. VII пешад. пука III поз.

погинуо је јуначки у љutom окршају са мрским непријатељем на Варовници.

Јављајући ову тужну вест молимо пријатеље и познанике за саучешће.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Супруга Катица; син Мата.

31

1—3

ШТАМПАРИЈА

Драг. Грегорића и Друга

БЕОГРАД

Космајска улица бр. 22.

БЕОГРАД

Препоручује се поштованом грађанству за израду сваковрсног штампарског посла као: часописа, циркулара, вињета, свадбених позивница, вереничких карти, посмртних листа

Штампарнија је снабдевена са најмодернијим новим словима, маркама и литијама.

Штампарнија је снабдевена са четири штампарске машине и две СЕД за слагање, да би могла сваки посао изградити на потпуно задовољство пошт. своје муштерије.

Израда је чиста и брза, — Цена умерена.